

จุฬารายของเรา

ปีที่ ๘๒ แห่งการสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับที่ ๘

การปฏิรูปงานบัณฑิตศึกษา
๒๕๓๙ - ๒๕๔๓

จุฬารายของเรา

"จุฬารายของเรา" เป็นหนังสือชุด เพื่อบันทึกรวบรวม เนื้อหาสาระ แนวคิดทิศทางการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งกิจกรรมสำคัญๆ ที่เกิดขึ้นภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของเรา ซึ่งล้วนแล้วแต่แสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการ ทางด้านต่างๆที่เกิดขึ้นภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของเรา ในท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลง ปฏิรูป การอุดมศึกษา หน่วยงาน องค์กรทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยในขั้นต้นหนังสือนี้จะ เรียงลำดับตามความสำคัญ โดยอาจไม่เรียงตามวันเวลา ของกิจกรรมที่เกิดขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหวังว่าคณะ หน่วยงานและ ท่านผู้อ่านที่ได้รับหนังสือนี้จะเก็บรวบรวมไว้เป็นชุดเพื่อ ความสมบูรณ์ของอรรถสาระจาก "จุฬารายของเรา" ใน แต่ละลำดับซึ่งมีแตกต่างกันไป

ความนำ

การปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษาเป็นหนึ่งในหกประเด็นหลักในการปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามแผนที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติไว้เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๕ เอกสารจุฬาฯของเราลำดับที่ ๔ ฉบับนี้ได้รวบรวมประเด็นและกระบวนการต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษาดังกล่าว ในช่วงระยะเวลาปี ๒๕๓๕ จนถึงต้นปี ๒๕๔๓ ไว้เป็นลำดับขั้นตอนโดยสรุป ทั้งนี้เพื่อให้สะดวกแก่การอ้างอิงและใช้ประโยชน์ต่อไป

กระบวนการบริหารวิชาการสำหรับมหาวิทยาลัยนั้นเป็นพลวัต และต้องศึกษาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปและตอบสนองปณิธานกับนโยบายของมหาวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิรูประบบงานเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการปรับเปลี่ยนที่ต้องอาศัยเป้าหมายและยุทธศาสตร์ที่พอเหมาะพริ้ว ๆ กับการเคลื่อนไหวในทุกองคาพยพขององค์กร ทั้งนี้เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคหลาย ๆ ประการที่สะสมอยู่ให้บรรลุผลสำเร็จเท่านั้น ดังนั้นกระบวนการบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัยจึงต้องดำเนินการปรับแต่งทิศทางต่อไปเป็นระยะยาวอย่างไรก็ดี เป็นที่คาดหวังว่าการปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการ โดยเฉพาะเรื่องกิจการบัณฑิตศึกษาในระยะ ๔ ปีที่ผ่านมาจะได้อะไรมาบ้างที่จะได้แก้ไขบรรเทาปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้แล้วส่วนหนึ่งสมตามเจตนารมณ์ของสภามหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ เทียนฉาย กีระนันท์

อธิการบดี

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

การปฏิรูประบบงานบัณฑิตศึกษา ๒๕๓๕-๒๕๔๓

๑. การปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการ : จุดเริ่มต้นของการปฏิรูประบบงานบัณฑิตศึกษา

การปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการ นับเป็นแกนหลักของการปฏิรูปเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัย ซึ่งต้องดำเนินการเป็นอันดับแรก ในการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งแรกของวาระ อธิการบดีจึงได้เสนอแผนปฏิบัติการปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕

ประเด็นสรุปถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่สำคัญ ๆ ตามที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการ เฉพาะในด้านบริหารนั้นคือ

- ก. มหาวิทยาลัยยังขาดระบบกลไกในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนและการวิจัยในลักษณะสหสาขาวิชาที่มีประสิทธิภาพ อันเป็นการใช้ประโยชน์จากความแข็งแกร่งของหลักสูตรที่หลากหลายของมหาวิทยาลัย รวมถึงการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนและการวิจัยให้รองรับกับการเข้าสู่สภาพนานาชาติ
- ข. กระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นฐานสำหรับการวิจัยที่สำคัญของมหาวิทยาลัย ยังขาดความเป็นเอกภาพและกลไกสำหรับเชื่อมโยงประสานการดำเนินงานที่เหมาะสมระหว่างภาควิชา คณะ สถาบัน วิทยาลัยและบัณฑิตวิทยาลัย
- ค. มหาวิทยาลัยยังคงขาดระบบในการตรวจสอบทางวิชาการเพื่อประกันคุณภาพของการเรียนการสอนในทุกระดับ เพื่อพัฒนาหลักการและวิธีการเรียนการสอนให้อยู่ในมาตรฐานสากล”^๑

ในแผนปฏิบัติการปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการดังกล่าวได้เสนอให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับบัณฑิตศึกษา ไว้ว่า

^๑เอกสารแผนปฏิบัติการปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการ เสนอสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๕๖๒ เมื่อ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕

“จัดทำแนวทางการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษา

- (๑) วิเคราะห์และเสนอแนะกระบวนการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย ให้มีความเหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐานสากล สามารถเชื่อมโยงระหว่างสาขาวิชาต่าง ๆ และการวิจัย ก่อให้เกิดความร่วมมือกับนานาชาติ
- (๒) ทบทวนและปรับปรุง โครงสร้างการบริหารงานของบัณฑิตวิทยาลัย ตลอดจน กฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๓) ศึกษาและเสนอแนะระบบการตรวจสอบทางวิชาการเพื่อประกันคุณภาพของการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา”

สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๖๒ เมื่อ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ได้รับหลักการและอนุมัติให้มหาวิทยาลัยดำเนินการตามแผนปฏิบัติการนั้นต่อไปโดยเร็ว และสภามหาวิทยาลัยได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้นดำเนินการตามแผนปฏิบัติการดังกล่าว โดยนายกสภามหาวิทยาลัยได้ลงนามประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการฯ เมื่อ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๕ ประกอบด้วยกรรมการรวม ๒๗ คน

ต่อมาคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาขั้นตอนการดำเนินงานปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการแล้วได้จัดแบ่งภารกิจเป็น ๖ ด้าน โดยให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นกำหนดแนวทางและดำเนินการปฏิรูปในแต่ละด้าน หนึ่งในหกด้านนั้นคือ การปฏิรูประบบงานบัณฑิตศึกษา โดยให้มี “คณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษา” ขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการรวม ๑๓ คน และรองอธิการบดี (ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว) เป็นประธานกรรมการ แสดงให้เห็นว่าการปฏิรูประบบงานบัณฑิตศึกษาได้รับความสำคัญอย่างมากถึงระดับที่เป็น ๑ ใน ๖ ประเด็นที่ต้องเร่งรัดดำเนินการปฏิรูป ทั้งนี้มิได้มีการตั้งข้อสังเกตให้มีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับงานบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยอีก เนื่องจากปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ได้มีการศึกษาวิเคราะห์และพิจารณากันในหลายกรรมหลายวาระในระยะ ๑๐ ปีที่ผ่านมาโดยประมาณ โดยเฉพาะในการประชุมสัมมนาประจำปีของบัณฑิตวิทยาลัยแทบทุกปี และยังมีกรวิจัยสถาบันในประเด็นเกี่ยวกับบัณฑิตศึกษาไว้อย่างละเอียดก่อนหน้านี้อแล้วด้วย

---

*เอกสารแผนปฏิบัติการปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการ เสนอสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๕๖๒ เมื่อ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕

๒. การดำเนินงานปฏิรูป : การกำหนด หลักการในการปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษา

“คณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษา” ได้มีการประชุมปรึกษาหารือหลายครั้งในช่วงระยะตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๓๕ ถึงปลายปี ๒๕๓๕ ระหว่างนั้นสภามหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยสืบแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยในขณะนั้น ซึ่งจะครบเกษียณอายุราชการในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๕ และต่อมาคณะกรรมการสรรหาฯ ได้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยว่า สภามหาวิทยาลัยได้ให้หลักการและอนุมัติให้มีการพิจารณาปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษา รวมทั้งบัณฑิตวิทยาลัย การพิจารณาปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษาจึงน่าจะมีส่วนสำคัญต่อบทบาทภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งควรจะได้พิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่สมควรได้รับการสรรหาให้ดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยให้เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจนี้ด้วย สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๓๕ จึงมีมติให้ชะลอการสรรหาผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยไว้ก่อน จนกว่าคณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษาจะได้ข้อสรุปที่จะเสนอเป็นหลักการเสียก่อน

ต่อจากนั้นคณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษา จึงได้ประชุมสัมมนาระหว่างคณบดีหรือผู้แทนคณบดีของทุกคณะที่เกี่ยวข้องกับงานบัณฑิตศึกษา และได้สรุปเป็นหลักการเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๗๐ เมื่อ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๕ เพื่อให้สภามหาวิทยาลัยพิจารณาและอนุมัติให้ดำเนินการสรรหาผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยได้ต่อไป

สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๗๐ เมื่อ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๕ ได้พิจารณาและมีมติดังปรากฏในรายงานการประชุม มีความดังนี้

“๑๕. เรื่องการดำเนินการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อธิการบดีเสนอว่าตามที่สภามหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยสืบแทน รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสูรธรณ ซึ่งครบเกษียณอายุราชการเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๕ และต่อมาคณะกรรมการสรรหาได้พิจารณาเห็นว่าสภามหาวิทยาลัยได้ให้หลักการและอนุมัติให้มีการพิจารณาปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษา รวมทั้งบัณฑิตวิทยาลัย และมีคณะกรรมการดำเนินการขึ้น โดยเฉพาะ การพิจารณาปฏิรูปจึงน่าจะมีส่วนที่สำคัญต่อบทบาทภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งควรจะได้พิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่สมควรได้รับการสรรหาให้ดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยให้เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจนี้ด้วย จึงได้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้ชะลอการสรรหาผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยไว้ก่อน จนกว่าคณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษาจะได้ข้อสรุปที่จะเสนอกำหนดเป็นหลักการแล้วจึงค่อยดำเนินการสรรหาต่อไป บัดนี้การ

ดำเนินการปฏิรูปบัณฑิตศึกษา ซึ่งรวมทั้งบัณฑิตวิทยาลัยได้ดำเนินการมาแล้วระยะหนึ่ง และจากการประชุมสัมมนาระหว่างคณบดี หรือผู้แทนคณบดีของทุกคณะที่เกี่ยวข้องกับงานบัณฑิตศึกษา ได้มีข้อสรุปในประเด็นดังกล่าวค่อนข้างชัดเจนและคณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษาก็ได้พิจารณาทบทวนและมีความเห็นสอดคล้องกัน และอยู่ระหว่างการจัดทำเอกสารนโยบายสรุป เพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาต่อไป โดยสรุปแล้วมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต้องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบบริหารจัดการในเชิงการประสานงานบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะในส่วนประสานงานการรับสมัครและการคัดเลือกเข้าศึกษากับการประสานงานการขอสำเร็จการศึกษาเฉพาะที่เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา การกำกับติดตาม และประเมินผลกิจการบัณฑิตศึกษาของคณะวิชาต่าง ๆ กับจัดการหลักสูตรสหสาขาวิชา หลักสูตรร่วมระหว่างคณะวิชา หลักสูตรใหม่ที่สร้างขึ้นตามความประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยไม่มีคณะรับผิดชอบสาขาวิชานั้น ๆ โดยตรง จนกว่าจะมีคณะวิชามารับหลักสูตรนั้น ๆ ในกรณีนี้ น่าจะดำเนินการเป็นสองระยะ คือ ระยะยาว และระยะสั้น ระยะยาวแล้วในที่สุดหน่วยงานดังกล่าวควรจัดเป็น “สำนักงานบัณฑิตศึกษา” (Office of Graduate Studies) ในสังกัดสำนักงานมหาวิทยาลัยมากกว่าที่จะเป็น “บัณฑิตวิทยาลัย” (Graduate School) เช่นในปัจจุบัน หลักการนี้คงต้องมีการเตรียมการระยะหนึ่ง ข้อเสนอก็คงต้องเป็นระยะปานกลาง ส่วนระยะสั้นที่ยังไม่มีการปรับบัณฑิตวิทยาลัย อาจจำเป็นต้องให้คง “บัณฑิตวิทยาลัย” ต่อไปก่อนด้วยเหตุที่ต้องอาศัยการปรับแก้กฎหมาย และการจัดองค์กรในทางปฏิบัติ แต่บทบาทภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของบัณฑิตวิทยาลัยต้องปรับเปลี่ยนไปทำหน้าที่ใหม่ ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นรายละเอียดที่ต้องมีการเตรียมการแล้วนำเสนอสภามหาวิทยาลัยอีกครั้งหนึ่ง

(๒) บัณฑิตวิทยาลัยควรปฏิบัติภารกิจซึ่งรวมทั้งเมื่อเปลี่ยนเป็นสำนักงานบัณฑิตศึกษาและควรมีหน้าที่ที่พึงประสงค์ดังนี้

(๒.๑) สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการในระดับบัณฑิตศึกษากล่าวคือเป็นบทบาทของ promotor และ facilitator

(๒.๒) วางกฎเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำทางวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา

(๒.๓) ประเมิน กำกับ ตรวจสอบและชี้แนะทางวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา

(๒.๔) สนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมบางอย่างที่ควรมีขึ้น เช่น หลักสูตรสหสาขาวิชา หลักสูตรนานาชาติ หรือหลักสูตรทางด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

(๒.๕) บริหารจัดการหลักสูตรที่ไม่มีคณะรองรับโดยตรง เช่น หลักสูตรสหสาขาวิชา หรือหลักสูตรร่วมระหว่างคณะเป็นต้น ส่วนภารกิจในเรื่องการวางกฎเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำทางวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา และการประเมิน กำกับ ตรวจสอบ และชี้แนะทางวิชาการระดับบัณฑิตศึกษานั้น ให้ค่อย ๆ ปรับโอนให้ฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีภาระรับผิดชอบโดยตรงอยู่แล้วเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ และคงจะต้องเร่งดำเนินการให้เสร็จสิ้นและไม่อยู่ที่บัณฑิตวิทยาลัยต่อไป

(๓) ภารกิจที่บัณฑิตวิทยาลัยในปัจจุบันถือปฏิบัติ และดำเนินการอยู่ให้ปรับหรือถ่ายโอนไปให้หน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติภารกิจเหล่านั้นโดยตรงอยู่แล้ว เช่น สำนักทะเบียนและประมวลผล ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายวิจัย และคณะวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะอัตรากำลังที่ส่งไปปฏิบัติงานที่คณะให้โอนไปเป็นอัตรากำลังของคณะ การเงินที่เกี่ยวกับค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียม ก็ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการเงินในระดับปริญญาตรี โดยจัดส่งให้คณะเป็นผู้ดำเนินการโดยตรง รวมทั้งให้คณะรับผิดชอบการจัดตั้งงบประมาณและรายงานการเงินประจำปี และให้ถือเป็นเงินทุนคณะของคณะนั้น ๆ และการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาของคณะใด ๆ ก็ให้ถือเป็นภาระหลักที่ต่อเนื่องจากการศึกษาในระดับปริญญาตรีของคณะนั้น ๆ

(๔) การที่บัณฑิตวิทยาลัยยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ส่วนรวมบางอย่าง ทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น ก็ให้ใช้วิธีการเดียวกับการจัดสรรในระดับปริญญาตรี คือจัดสรรค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมในอัตราหนึ่งให้กับบัณฑิตวิทยาลัย เช่นเดียวกับที่ได้จัดสรรให้กับสำนักทะเบียนและประมวลผล สถาบันวิทยบริการ และที่อื่น ๆ ด้วย ซึ่งต้องตกลงกันอีกครั้งหนึ่ง

(๕) ให้มีการปรับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำคณะและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะให้เหลือเพียงชุดเดียว ซึ่งเท่ากับเป็นการยกเลิกบัณฑิตศึกษาประจำคณะและโอนภารกิจตามกฎหมายทั้งหมดให้คณะกรรมการประจำคณะ ส่วนในกรณีของคณะที่มีบัณฑิตศึกษาหลายหลักสูตร ก็อาจมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เป็นรายหลักสูตรก็ได้ ซึ่งจะช่วยบรรเทาภาระของคณะนั้น ๆ ได้

(๖) ให้มีการปรับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำ และคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย ตามภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยให้มีคณะกรรมการสำหรับเฉพาะภารกิจบางอย่างด้วยก็ได้

โดยที่มหาวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่าแม้การกำหนดนโยบายและรายละเอียดในการปฏิรูปบัณฑิตศึกษาจะยังไม่สมบูรณ์ แต่ก็ปรากฏกรอบที่ค่อนข้างชัดเจนเพียงพอที่จะเสนอสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติกรอบความคิดนี้ไว้ชั้นหนึ่งก่อน เพื่อให้ดำเนินการสรรหา

ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยต่อไปได้ ส่วนรายละเอียดการปฏิรูปบัณฑิตศึกษานั้นจะได้นำเสนอต่อไป

จึงขอเสนอเพื่อที่ประชุมพิจารณาอนุมัติกรอบความคิดในการปฏิรูปบัณฑิตศึกษาทั้ง ๖ ข้อดังกล่าว และให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการสรรหาผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยต่อไปได้

ที่ประชุมได้อภิปรายกันอย่างกว้างขวาง และรับทราบรายงานการดำเนินการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และเนื่องจากการปฏิรูปบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งมีกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรปริญญาโทและหลักสูตรปริญญาเอกของคณะต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรในสาขาวิชาใหม่ หรือหลักสูตรในสาขาวิชาที่คณะและภาควิชาต่าง ๆ จัดการร่วมกัน มาเป็นระยะเวลายาวนาน การจะปรับเปลี่ยนควรจะต้องดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไปอย่างรอบคอบเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาในอนาคต และในระยะแรกที่ยังมีความจำเป็นต้องมีบัณฑิตวิทยาลัยอยู่ บัณฑิตวิทยาลัยจะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทภาระหน้าที่ของตนเองให้เข้มแข็ง และพร้อมที่จะปฏิรูปบัณฑิตศึกษา ตามกรอบความคิดในการปฏิรูปบัณฑิตศึกษาข้างต้นในอนาคต ดังนั้นการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยควรคำนึงถึงผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และพร้อมที่จะดำเนินการปรับเปลี่ยนบทบาทภาระหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นไปตามกรอบความคิดในการปฏิรูปบัณฑิตศึกษา อย่างไรก็ดี ในการได้มาซึ่งผู้ที่จะดำเนินการดังกล่าวนั้น นอกจากการสรรหาคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยด้วยวิธีปกติแล้ว ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษ สภามหาวิทยาลัยอาจจะยกเว้นไม่ใช้ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการสรรหาคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๘ ก็ได้ นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยอาจใช้วิธีแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทำหน้าที่รับผิดชอบและดำเนินการบริหารบัณฑิตวิทยาลัยและดำเนินการปรับเปลี่ยนบทบาทภาระหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัยไปตามแนวทางข้างต้นจนเสร็จการก็ได้ ส่วนวิธีใดจะเหมาะสมที่สุดนั้น ที่ประชุมได้มอบหมายให้อธิการบดีไปพิจารณาดำเนินการต่อไปตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม”

^๑ รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ ๕๑๐ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๕ ; อนึ่งสภามหาวิทยาลัยได้พิจารณาผลการสรรหาผู้สมควรดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และได้อนุมัติการแต่งตั้งศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์ ดำรงตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๕๑๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๐

๓. การดำเนินงานปฏิรูป : การกำหนดแนวทางปฏิบัติในการปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษา

“คณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษา” ได้อาศัยหลักการในการปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษา ที่สภามหาวิทยาลัยในการประชุม ครั้งที่ ๕๗๐ เมื่อ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๕ ได้กำหนดไว้ นั้นเป็นหลัก เพื่อดำเนินการศึกษาข้อเสนอแนวทางปฏิบัติในการปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษาขึ้น โดยได้แก้ไขปรับปรุงหลายครั้ง และในที่สุดได้นำเสนอข้อเสนอดังกล่าวในการสัมมนาระดมความคิดเรื่องการบริหารกิจการบัณฑิตศึกษาเมื่อ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ผู้เข้าประชุมสัมมนาประกอบด้วยประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ (หรือคณบดี) ของทุกคณะ หัวหน้าภาควิชาทุกภาควิชา และเลขานุการบัณฑิตศึกษาประจำคณะทุกคณะ ผลจากการประชุมสัมมนานั้น ปรากฏว่าที่ประชุมเห็นชอบด้วยในหลักการของการปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษาตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษาเสนอ แต่ก็มีข้อสังเกตและข้อสงสัยบางประการที่เสนอให้คณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษานำไปพิจารณาทบทวนให้รอบคอบยิ่งขึ้น นอกจากนี้ที่ประชุมสัมมนาได้ฝากประเด็นที่บัณฑิตวิทยาลัยในแนวทางใหม่ นำไปพิจารณาดำเนินการด้วย ได้แก่ (๑) ประเด็นเรื่องการให้มีทุนปริญญาเอกกาญจนาภิเษก เพื่อรองรับการปฏิรูปนี้ โดยเฉพาะเพื่อสนับสนุนให้มีหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุงเป็นหลักสูตรเน้นหนักการวิจัย (๒) มหาวิทยาลัยและบัณฑิตวิทยาลัย น่าจะให้การสนับสนุนเป็นพิเศษด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง สำหรับสาขาวิชาที่มีความจำเป็นในระดับชาติ ซึ่งคณะไม่สามารถดำเนินการได้หรือเป็นสาขาที่ไม่อยู่ในขอบข่ายรับผิดชอบของคณะใดคณะหนึ่งโดยตรง (๓) ขอให้เร่งรัดและส่งเสริมหลักสูตรบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นพิเศษให้สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาประเทศ

“คณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษา” ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อเสนอแนวทางปฏิบัติในการปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษาดังกล่าวนั้น จากข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่ได้รับจากการประชุมสัมมนาเมื่อ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ และได้นำเสนอที่ประชุมคณบดีพิจารณา ซึ่งที่ประชุมคณบดีได้ให้ความเห็นชอบในคราวประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๔๐ เมื่อ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๐

ต่อจากนั้นคณะกรรมการฯ จึงได้พัฒนาข้อเสนอดังกล่าว และได้นำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๕๗๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๐

สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๗๒ เมื่อ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๐ รับทราบรายงานความก้าวหน้าของการปฏิรูปงานบัณฑิตศึกษาตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษาเสนอ และ “เห็นควรให้มหาวิทยาลัยดำเนินการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างการปฏิรูปบัณฑิตศึกษา เพื่อที่ประชุมพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยให้พิจารณาทบทวนเกี่ยวกับองค์ประกอบของ

คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นว่าอธิการบดีควรเป็นประธานคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อให้การปฏิบัติงานของบัณฑิตวิทยาลัย สอดคล้องกับนโยบายการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย การปฏิบัติงานของบัณฑิตวิทยาลัย ควรปรับปรุงให้มีกระบวนการในการตรวจสอบคุณภาพและรักษามาตรฐานของหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งจะต้องมีมาตรการในการประกันคุณภาพของหลักสูตรต่าง ๆ ไว้ด้วย เพื่อให้คณะและภาควิชาต่าง ๆ ถือปฏิบัติในแนวทางที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเห็นว่าควรให้สำนักทะเบียนและประมวลผล เป็นผู้กำหนดจำนวนเงินจัดสรรแก่คณะและหน่วยงานต่าง ๆ โดยตรงนี้อาจเกิดปัญหาได้ ทั้งนี้เพราะจำนวนนิสิตในแต่ละคณะมีจำนวนมากน้อยต่างกัน การจัดสรรเงินเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมาก จึงควรให้มีคณะกรรมการชั้นชุดหนึ่ง เป็นผู้กำหนดจำนวนเงินจัดสรรแต่ละคณะและหน่วยงานต่าง ๆ มากกว่าที่จะให้สำนักทะเบียนและประมวลผลเป็นผู้กำหนด”^๑

มหาวิทยาลัยและคณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษา จึงได้นำมติของสภามหาวิทยาลัยครั้งนั้นมาเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงและทบทวน จัดทำเป็นเอกสารนโยบาย เรื่อง แนวทางการปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และได้นำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณาขั้นสุดท้าย ในการประชุมครั้งที่ ๕๑๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๐ ซึ่งสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติในหลักการตามแนวทางการปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษา ที่คณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษาเสนอ ในเอกสารนโยบายนั้นปรากฏเป็นประเด็นสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษาโดยสรุปดังต่อไปนี้^๒

(๑) การกิจเกี่ยวกับบัณฑิตศึกษาสำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรเน้นเป้าหมายที่ต้องดำเนินการให้บรรลุในอนาคต และเน้นกระบวนการเชิงกลยุทธ์ให้คงความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยมีกลยุทธ์สำคัญในการปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับบัณฑิตศึกษาดังนี้

(๑.๑) การที่บัณฑิตศึกษาเน้นกระบวนการเชิงกลยุทธ์ให้คงความเป็นเลิศทางวิชาการ หมายถึงว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะต้องปรับให้บัณฑิตศึกษาเป็นภารกิจหลักภารกิจหนึ่ง โดยให้บัณฑิตศึกษาเป็นสินทรัพย์หรือแหล่งทรัพยากรสำคัญอีกแหล่งหนึ่งของมหาวิทยาลัย อีกนัยหนึ่งมหาวิทยาลัย จะต้องใช้ประโยชน์จากทรัพยากรบัณฑิตศึกษานี้ให้ได้ผลลัพธ์ทางวิชาการสูงสุด

^๑ รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ ๕๑๒ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๐

^๒ คัดจากเอกสารนโยบาย นำเสนอสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๕๑๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๐

(๑.๒) การประสานเชิงภาระหน้าที่ระหว่างงานวิชาการ งานวิจัย สำนักงานบัณฑิตศึกษา จะต้องให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้เพราะเหตุว่าบัณฑิตศึกษาสำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น จะต้องให้คุณค่าและความสำคัญกับการวิจัย เรียกว่าเป็น research program เป็นหลัก นิสิตบัณฑิตศึกษาต้องฝึกคิดให้มีคุณสมบัติการเป็นนักวิจัย และผลการวิจัยของบัณฑิตศึกษาจะต้องรักษาระดับมาตรฐานที่ดีมาก ดังนั้นงานวิชาการ งานวิจัย และงานบัณฑิตศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงต้องผสมผสานกัน เป็นภารกิจที่พึ่งพากันและกัน และสัมฤทธิ์ผลไปด้วยกัน ในทำนองเดียวกับที่ปรากฏในการปฏิรูประบบงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีผลให้งานบัณฑิตศึกษาผสมผสานเข้ากับงานวิชาการและงานวิจัย ผ่านคณาจารย์ โดยนิสิตบัณฑิตศึกษาเป็นสินทรัพย์สำคัญของโครงการวิจัย รับค่าตอบแทนหรือทุนในฐานะนักวิจัยผู้ช่วย พัฒนาโครงการวิจัยขึ้นเป็นวิทยานิพนธ์ ในขณะที่คณาจารย์สามารถพัฒนาโครงการวิจัยของตนไปพร้อม ๆ กับการเรียนรู้แก่นิสิตบัณฑิตศึกษาทั้งในทางวิธีวิทยาการวิจัย แนวคิดทางทฤษฎี และข้อมูลเชิงประจักษ์ ระบบผสมผสานงานวิชาการ งานวิจัย และงานบัณฑิตศึกษาจึงยังผลประโยชน์ร่วมแก่ทุกฝ่าย

(๑.๓) บัณฑิตศึกษาในกระแสโลกาภิวัตน์ควรประกอบด้วยคุณสมบัติสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

(๑.๓.๑) ความเป็นนานาชาติ บัณฑิตศึกษาสำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย น่าจะมีปรัชญา องค์ประกอบ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ ภาษาที่ใช้สื่อ และผู้ศึกษาที่มีความเป็นนานาชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้ความเป็นนานาชาตินี้เป็นเครื่องมือ และเครื่องวัดในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานทางวิชาการที่เป็นสากลเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

(๑.๓.๒) ความเป็นสหวิทยาการ บัณฑิตศึกษาสำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรได้ใช้ประโยชน์จากความหลากหลายสาขาวิชาที่ชำนาญการของมหาวิทยาลัย โดยการจัดหลักสูตรหรือเนื้อหาสาระให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสเข้าถึงความเป็นสหสาขาวิชาอย่างกว้างขวาง

(๑.๓.๓) ความเป็นภูมิภาคและพื้นที่ บัณฑิตศึกษาสำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรขยายฐานองค์ความรู้ โดยการค้นคว้าวิจัย และศึกษาภูมิภาคหรือพื้นที่ต่าง ๆ ของโลก โดยเฉพาะที่ได้มีการเริ่มต้นค้นคว้า วิจัย หรือมีการเตรียมการไว้ระยะหนึ่งแล้ว เช่นยุโรปศึกษา อเมริกาและแคนาดาศึกษา เอเชียศึกษา เป็นต้น

(๑.๓.๔) หลักสูตรร่วมหรือสาขาวิชาชำนาญการร่วม ควรจัดให้มีหลักสูตรที่อาศัยพื้นฐานทฤษฎีตั้งแต่ ๒ สาขาขึ้นไป ในลักษณะของหลักสูตรร่วม (joint degree program) หรือสาขาชำนาญการร่วม (double majors) หรือการมีสาขาชำนาญการเป็นสาขารอง (major – minor) เพื่อสนองความต้องการของสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วนั้น ได้ดีขึ้น

(๑.๓.๕) บัณฑิตศึกษาควรมีการจัดการที่ยืดหยุ่นแก่ทั้งผู้ศึกษา ผู้สอน และผู้จัดหลักสูตรได้แก่ การจัดการในระบบบัณฑิตศึกษาที่สามารถเรียนได้ตามเกณฑ์เต็มเวลา (full – time) หรือบางเวลา (part – time) แทนการจัดการแบบที่เป็นไปในปัจจุบันคือในเวลาราชการกับนอกเวลาราชการ

(๒) ภารกิจของบัณฑิตวิทยาลัย เมื่อมีการปรับภารกิจของบัณฑิตศึกษาสำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงต้องมีการปรับบัณฑิตวิทยาลัยไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

(๒.๑) ภารกิจในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งจะครอบคลุมนโยบายในด้านการดำเนินการให้เกิดความต่อเนื่องในการศึกษาระดับปริญญาตรี โท เอกและสูงกว่า เพื่อสร้างนักวิจัยให้มหาวิทยาลัยและประเทศ การบุกเบิกให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของยุคสมัย เช่น ในยุคปัจจุบันอาจเป็นหลักสูตรบัณฑิตศึกษาที่เป็นหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรระหว่างสาขาวิชา การบริหารสหสาขาวิชาให้เกิดการประสานศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างแท้จริง การพัฒนาหลักสูตรคณาจารย์บัณฑิตและหลักสูตรหลังปริญญาเอก การสร้างและรักษามาตรฐานการศึกษา และการกำหนดทิศทางการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้ตอบสนองสถานการณ์ใหม่ ๆ โดยมีการสร้างกลไกที่ชัดเจนให้เกิดความเป็นไปได้ ด้วยความร่วมมือกับคณะ สถาบันและมหาวิทยาลัย

(๒.๒) ภารกิจในการกำกับคุณภาพการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาให้อยู่ในมาตรฐานที่กำหนด นับเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยในอนาคต คุณภาพการศึกษาจะขึ้นอยู่กับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดผล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปัจจุบันมีการดูแลรับผิดชอบเรื่องหลักสูตรค่อนข้างดี แต่ยังขาดการติดตามประเมินหลักสูตรเมื่อเปิดสอนแล้วว่าเป็นไปและได้ผลตามที่กำหนดไว้เมื่อเสนอขอเปิดหลักสูตรหรือไม่เพียงใด ซึ่งประเด็นการประกันคุณภาพนี้จะต้องจัดทำ

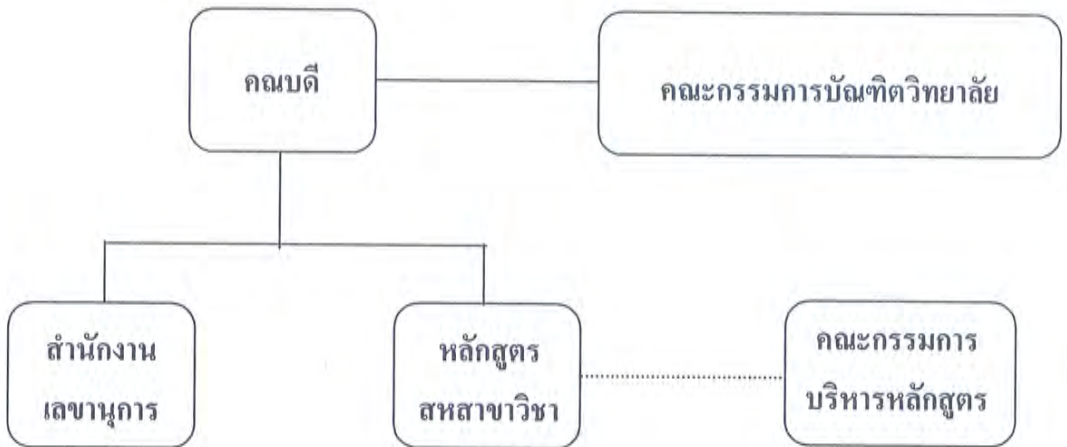
อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการดำเนินการในรูปแบบเดียวกันในทุกระดับ ทั้ง
ปริญญาตรี โท และเอก ตั้งแต่การเสนอเปิดและปรับปรุงหลักสูตรจนถึงการ
ติดตามประเมินผลหลักสูตร สำหรับการพิจารณาหลักสูตรในรายละเอียด
ควรเป็นภารกิจของฝ่ายวิชาการ คณะกรรมการวิชาการ และคณะกรรมการ
นโยบายวิชาการของมหาวิทยาลัย แต่การเสนอหลักสูตรและการจัดการเรียน
การสอนในลักษณะสหสาขาวิชานั้น บัณฑิตวิทยาลัยน่าจะปฏิบัติภารกิจใน
การเป็นศูนย์หรือแกนการบริหารจัดการหลักสูตรได้ดี

- (๒.๓) ภารกิจในการส่งเสริมการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากบัณฑิต
วิทยาลัยเป็นหน่วยงานระดับคณะ จึงสามารถแสวงหาทรัพยากรจากงบประมาณ
แผ่นดิน เพื่อการบริหารจัดการส่วนหนึ่ง และเพื่อช่วยสนับสนุนงาน
วิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของคณะวิชาอีกส่วนหนึ่ง เช่น งบประมาณสนับสนุน
งานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา เป็นต้น และเนื่องจากการพัฒนากิจการบัณฑิต
ศึกษาของคณะวิชาต่าง ๆ และสหสาขาวิชา มิได้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ
ในระดับเดียวกันหมด การให้การส่งเสริมเช่นนี้จะเอื้อต่อความเจริญเติบโต
ของคณะวิชาที่เพิ่งเริ่มต้น และต้องการทรัพยากรมากกว่าที่จะได้ตามเกณฑ์
ปกติ ดังนั้นบัณฑิตวิทยาลัยจึงสมควรเป็นหน่วยงานที่เน้นนโยบายมากกว่า
เป็นหน่วยปฏิบัติ เป็นหน่วยงานกำกับคุณภาพ และส่งเสริมการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา โดยที่คณะและภาควิชาจะเป็นหน่วยปฏิบัติตามนโยบายนั้น
โดยกำหนดพันธกิจของบัณฑิตวิทยาลัยคือ บัณฑิตศึกษาเพื่อสร้างความเป็น
เลิศทางวิชาการ และกำหนดภารกิจของบัณฑิตวิทยาลัย คือกำหนดนโยบาย
เกี่ยวกับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา (ในด้านสร้างความต่อเนื่องกับ
ปริญญาตรี นุกเบิกสิ่งใหม่ สหสาขาวิชา พัฒนาคุณวุฒิบัณฑิต สร้างและ
รักษามาตรฐาน กำหนดทิศทางการศึกษาด้วยกลไกที่เป็นไปได้ร่วมกับ
คณะและมหาวิทยาลัย กำกับคุณภาพการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาให้อยู่
ในมาตรฐานโดยมีการคิดการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพและเป็นรูป
แบบเดียวกันทั้งปริญญาตรี โท และเอก และส่งเสริมการศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา)

(๓) องค์กร โครงสร้าง และการปฏิบัติงานของบัณฑิตวิทยาลัย

- (๓.๑) องค์กรและโครงสร้างของบัณฑิตวิทยาลัย ควรมีรูปแบบการบริหารจัดการที่
กระชับ คล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง จึงควรปรับปรุงคณะกรรมการประจำ
คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการประสานงานของบัณฑิตวิทยาลัย

โดยแก้ไขให้เหลือเพียงคณะเดียวเรียกว่าคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย ในขณะที่หลักสูตรสาขาวิชาแต่ละหลักสูตรควรมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรซึ่งรับผิดชอบการบริหารจัดการเป็นการเฉพาะเป็นรายหลักสูตร ดังนั้นบัณฑิตวิทยาลัยจึงควรมีองค์กรและโครงสร้างใหม่ ดังนี้

(๑.๒) คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่ในการวางนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาให้ดำเนินการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยเฉพาะการบุกเบิกริเริ่ม การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาเอก และหลังปริญญาเอก การกำหนดทิศทางบัณฑิตศึกษาร่วมกับคณะและมหาวิทยาลัย และการจัดการหลักสูตรสาขาวิชา รวมทั้งร่างระเบียบและออกข้อบังคับภายในบัณฑิตวิทยาลัยตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย อนุมัติโครงการใช้จ่ายเงินประจำปีของบัณฑิตวิทยาลัยตามระเบียบการเงินของมหาวิทยาลัย และกำกับดูแลมาตรฐานการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ให้สอดคล้องกับระเบียบการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด โดยที่คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยมีองค์ประกอบดังนี้

ก. อธิการบดี เป็นประธานกรรมการ^๑

^๑แก้ไขตามมติสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๕๗๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๐ จากข้อเสนอเดิมของคณะกรรมการพัฒนาการศึกษา ที่เสนอให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ

- ข. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นรองประธานกรรมการ
- ค. รองอธิการบดี จำนวน ๒ คน ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ
- ง. คณบดีของคณะที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน ๑๐ คน ซึ่งคณบดีของคณะที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาทั้งหมดเป็นผู้เลือก เป็นกรรมการ
- จ. หัวหน้าภาควิชาที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน ๑๐ คน ซึ่งคณบดีของคณะที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาทั้งหมดเป็นผู้เลือก โดยเลือกจากหัวหน้าภาควิชาต่าง ๆ จากคณะที่ไม่เข้าชื้อกับ ข้อ (ง) เป็นกรรมการ
- ฉ. รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยคนหนึ่ง ซึ่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการ และรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยคนอื่น (ถ้ามี) เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยที่คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยตามข้อ (ง) และข้อ (จ) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี แต่อาจได้รับเลือกให้ทำหน้าที่ใหม่อีกได้ และเมื่อคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย ตามข้อ (ง) และข้อ (จ) พ้นจากตำแหน่งคณบดีหรือหัวหน้าภาควิชาแล้วแต่กรณี ให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยด้วย และให้ดำเนินการเลือกกรรมการใหม่แทนตำแหน่งที่ว่าง โดยให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงเท่าที่กำหนดเวลาของผู้ที่ตนแทน

(๓.๓) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชามีหน้าที่พิจารณาหลักสูตรหรือแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรสหสาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเสนอคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย ให้ความเห็นชอบโครงสร้างและหัวข้อวิทยานิพนธ์ของนิสิตในหลักสูตรเพื่อเสนอบัณฑิตวิทยาลัย ประสานงานด้านบริหารและวิชาการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิต การสอน การวิจัย ตารางสอน/ตารางสอบ และจัดทำโครงการใช้จ่ายเงินของหลักสูตรเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย โดยที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชามีองค์ประกอบดังนี้

- คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ
- คณบดีที่เกี่ยวข้องกับสหสาขาวิชานั้น ๆ เป็นกรรมการ
- ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสหสาขาวิชานั้น ๆ เป็นกรรมการ
- หัวหน้าภาควิชาที่เกี่ยวข้องกับสหสาขาวิชานั้น ๆ เป็นกรรมการ
- ผู้อำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชา ซึ่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งจากคณาจารย์บัณฑิตศึกษาคนหนึ่ง เป็นกรรมการและเลขานุการ

โดยที่ผู้อำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชาอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี
แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ก็ได้

(๔) องค์กร โครงสร้าง และการปฏิบัติงานของคณะ/ภาควิชาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา สมควรได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
การให้สูงขึ้น โดยควรดำเนินการปรับปรุงดังนี้

(๔.๑) การโอนภารกิจของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ ให้คณะกรรมการ
ประจำคณะ เนื่องจากองค์ประกอบของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำ
คณะ มีความใกล้เคียงกับองค์ประกอบของคณะกรรมการประจำคณะ และ
การแยกภารกิจรับผิดชอบบริหารจัดการหลักสูตรระดับปริญญาตรีไว้ที่คณะ
กรรมการประจำคณะ และการบริหารจัดการหลักสูตรบัณฑิตศึกษาไว้ที่คณะ
กรรมการบัณฑิตศึกษานั้น ทำให้เกิดความไม่สอดคล้องต่อเนื่องในหลักสูตร
ทุก ๆ ระดับเป็นอันมาก จึงควรยกเลิกคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำ
คณะและปรับ โอนหน้าที่ของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะไปให้
เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการประจำคณะ ซึ่งทำหน้าที่สำหรับหลักสูตร
ปริญญาตรีอยู่แล้ว ยกเว้นเฉพาะการให้ความเห็นชอบโครงร่างและหัวข้อ
วิทยานิพนธ์ของนิสิตในหลักสูตรให้ยกไปเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ
บริหารหลักสูตร ซึ่งจะจัดตั้งขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะเป็นรายหลักสูตรเป็นผู้
พิจารณาอนุมัติ

(๔.๒) การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อทำหน้าที่
พิจารณาหลักสูตรและแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร เสนอคณะกรรมการประจำ
คณะพิจารณาตามเกณฑ์และวิธีการที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ให้ความเห็น
ชอบโครงร่างและหัวข้อวิทยานิพนธ์ของนิสิตในหลักสูตร พิจารณาเสนอ
คณะกรรมการวิทยานิพนธ์เพื่อคณะกรรมการประจำคณะแต่งตั้งตามเกณฑ์
และวิธีการที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ประสานงานด้านบริหารและวิชาการทั้ง
ปวงของหลักสูตรและนิสิตในหลักสูตร และจัดทำโครงการใช้จ่ายเงินประ
จําปีของหลักสูตรเสนอคณะกรรมการประจำคณะ โดยที่คณะกรรมการ
บริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษามีองค์ประกอบดังนี้

- หัวหน้าภาควิชาของหลักสูตรนั้น เป็นประธานกรรมการ หรือในกรณีที่
ไม่มีการจัดตั้งภาควิชาในขณะนั้น หรือในกรณีที่ เป็นหลักสูตรร่วมของ
หลายภาควิชา ให้คณบดีหรืออาจารย์บัณฑิตศึกษาคณหนึ่ง ซึ่งคณบดีแต่งตั้ง
เป็นประธานกรรมการ

- คณาจารย์บัณฑิตศึกษาในหลักสูตรนั้น และ/หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ซึ่งคุณสมบัติแต่งตั้ง จำนวน ๓ – ๕ คน เป็นกรรมการ
- อาจารย์บัณฑิตศึกษาในหลักสูตรนั้นคนหนึ่ง ซึ่งคุณสมบัติแต่งตั้ง เป็น กรรมการและเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีวาระคราวละ ๒ ปี

- (๔.๓) การยกเลิกตำแหน่งเลขานุการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ เพื่อให้การประสานระหว่างหลักสูตรต่าง ๆ ภายในคณะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามแนวทางข้างต้น ความจำเป็นที่จะต้องมีการมีผู้ทำหน้าที่เลขานุการบัณฑิตศึกษาประจำคณะหมดไป โดยที่ฝ่ายวิชาการและ/หรือฝ่ายจัดการศึกษาของคณะได้เข้ารับภาระนั้นโดยตรงแล้ว จึงให้ยกเลิกตำแหน่งเลขานุการบัณฑิตศึกษาประจำคณะเสีย
- (๕) การปรับปรุงกิจกรรมและภารกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินการดังนี้
- (๕.๑) ปรับโอนงานทะเบียนและประมวลผลจากบัณฑิตวิทยาลัยให้แก่สำนัก ทะเบียนและประมวลผล ยกเว้นงานทะเบียนและประมวลผลก่อนปีการศึกษา ๒๕๖๒ ให้คงอยู่ที่บัณฑิตวิทยาลัย
- (๕.๒) ปรับโอนงานการเงินที่เกี่ยวกับการคิดเพิ่มค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงค่าปรับและเงินอื่น ๆ ที่เรียกเก็บจากนิสิตบัณฑิตศึกษาให้แก่กองคลัง เป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บ แล้วสำนักทะเบียนและประมวลผล เป็นผู้กำหนดจำนวนเงินจัดสรรแก่คณะและหน่วยงานต่าง ๆ โดยตรง ในทำนองเดียวกับการจัดสรรเงินที่เรียกเก็บจากนิสิตระดับปริญญาตรี ทั้งนี้ให้จัดสรรแก่บัณฑิตวิทยาลัย เพื่อให้ปฏิบัติภารกิจหลักที่ปรับปรุงใหม่ของบัณฑิตวิทยาลัย (รวมถึงการให้ทุนการศึกษาและการอุดหนุนการวิจัยแก่นิสิตบัณฑิตศึกษา) ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของจำนวนเงินค่าเล่าเรียน และค่าธรรมเนียมการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เรียกเก็บจากนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้งหมด
- (๕.๓) ต้องโอนอัตรากำลังและตัวบุคคลของเจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษาในสังกัดบัณฑิตวิทยาลัยที่ส่งไปประจำสำนักงานบัณฑิตศึกษาในคณะต่าง ๆ ไปสังกัดคณะนั้น ๆ โดยตรง โดยให้ตั้งเป็นตำแหน่งในสำนักงานบัณฑิตศึกษาของคณะ รวมทั้งโอนงบประมาณแผ่นดินไปตั้งจ่ายตามสังกัดใหม่ด้วย (ทั้งนี้หากในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ยังดำเนินการขอตั้งงบประมาณหมวดเงินเดือนในคณะต่าง ๆ ไม่ทันการ ให้ดำเนินการโอนงบประมาณแผ่นดินไปตั้งจ่ายในคณะไปพลางก่อน แล้วให้คณะดำเนินการขอตั้งงบประมาณแผ่นดินหมวดเงินเดือนรองรับ

โดยตรง ตั้งแต่ปีงบประมาณแผ่นดิน ๒๕๔๒ เป็นต้นไป) การดำเนินการนี้ให้นำเสนอ อ.ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ

- (๕.๔) ให้ยกเลิกเงินทุนบัณฑิตศึกษาประจำคณะ แล้วโอนจำนวนเงินคงเหลือทั้งหมดไปเป็นเงินทุนคณะ โดยให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีงบประมาณ ๒๕๔๐ ต่อจากนั้นให้คณะปฏิบัติตามระเบียบการเงินของมหาวิทยาลัย ทั้งในด้านการงบประมาณ การเบิกจ่าย การอนุมัติ และการรายงาน เช่นเดียวกับที่ถือปฏิบัติสำหรับเงินทุนคณะโดยทั่วไป การจัดสรรเงินทุนคณะให้อยู่ในวินิจัยของคณะกรรมการประจำคณะ และให้ทำเป็นงบประมาณประจำปี รายได้เหนือรายจ่ายของทุกหลักสูตรในวันสิ้นปีงบประมาณให้จัดเป็นเงินทุนคณะ
- (๕.๕) การดำเนินงานของหลักสูตรพิเศษต่าง ๆ ในระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งหลักสูตรนานาชาติให้ดำเนินการเช่นเดียวกัน ทั้งในด้านการเงิน บุคลากร และอื่น ๆ

จากข้อเสนอของคณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษาที่เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยในครั้งล่าสุดตามที่ปรากฏข้างต้นนั้น สภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๕๗๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๐ ได้อภิปรายและอนุมัติหลักการตามแนวทางที่คณะกรรมการฯ เสนอ อย่างไรก็ดี สภามหาวิทยาลัย ได้มีข้อสังเกตให้บันทึกไว้ดังต่อไปนี้

“ที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง และอนุมัติหลักการตามแนวทางการปฏิรูปกิจการบัณฑิตศึกษาที่เสนอมายังข้างต้น โดยในอนาคต บัณฑิตวิทยาลัยจะเป็นสำนักงานบัณฑิตศึกษาที่เป็น Office of Graduate Studies ไม่ใช่ Graduate School และในระหว่างที่ยังไม่ได้มีการแก้ไขกฎหมาย บัณฑิตวิทยาลัยยังคงต้องดูแลหลักสูตรสหสาขาวิชา และควบคุมมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า กรรมการประจำคณะที่จะไปดำเนินการพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจการบัณฑิตศึกษานั้น ควรจะเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิทางวิชาการ และมีคุณสมบัติเหมาะสม มีความรู้ความสามารถที่จะพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาในระดับสูงได้ และผู้ที่เป็นหัวหน้าภาควิชาและคณบดี ซึ่งจะเป็นประธานกรรมการพิจารณาเกี่ยวกับหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิทางวิชาการ และมีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อจะได้พัฒนาวิชาการของมหาวิทยาลัย ให้ก้าวหน้าต่อไปได้ มหาวิทยาลัยจึงควรหาวิธีการสรรหาให้ได้มาซึ่งหัวหน้าภาควิชาและคณบดีที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติที่เหมาะสม คุณภาพของบัณฑิตศึกษาที่จบออกมากควรเน้นในเรื่องการทำวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ และสนับสนุนให้ผู้มีความรู้

ความสามารถสูงเข้ามาศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษาให้มากขึ้น และบัณฑิตวิทยาลัยควรจัดทำหลักสูตรระดับปริญญาเอกเพิ่มขึ้นด้วย

นอกจากนั้นแล้วภารกิจในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาตามข้อ ๒.๑ ควรแยกเป็น ๒ ส่วน คือส่วนที่เป็นนโยบายและส่วนที่เป็นหน้าที่ที่สำคัญของบัณฑิตวิทยาลัย คือการบุกเบิกให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของยุคสมัย เช่น ในยุคปัจจุบันอาจเป็นหลักสูตรบัณฑิตศึกษาที่เป็นหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรระหว่างสาขาวิชา ซึ่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยควรจัดทำเรื่องนี้อย่างจริงจัง และกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามข้อ ๔.๒ (๒) ที่เป็นคณาจารย์บัณฑิตศึกษาในหลักสูตรนั้น และ/หรือผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ซึ่งคณบดีแต่งตั้ง จำนวน ๓ - ๕ คน เป็นกรรมการนั้น ที่ประชุมเห็นควรให้เขียนเน้นให้ชัดเจนว่าจะต้องมีบุคคลจากภายนอกเป็นกรรมการด้วย มิใช่มีแต่บุคคลภายในภาควิชาเท่านั้น มิฉะนั้นแล้วอาจทำให้การดำเนินการเกี่ยวกับกิจการบัณฑิตศึกษาไม่โปร่งใสได้”^๑

๔. ปฏิบัติการปฏิรูปตามมติสภามหาวิทยาลัย

ในการเสนอเอกสารนโยบายของคณะกรรมการพัฒนากิจการบัณฑิตศึกษา ต่อสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๕๗๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๐ นั้น ได้ยกวางพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งมีสาระสำคัญถึงการปรับเปลี่ยนหลักการและรายละเอียดบางประการของพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามข้อเสนอปฏิรูปบัณฑิตศึกษาในเอกสารนโยบายนั้น เมื่อสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติหลักการให้ดำเนินการได้ มหาวิทยาลัยจึงดำเนินการนำร่างพระราชกฤษฎีกาเข้าสู่กระบวนการต่อไป

อย่างไรก็ดีในระหว่างรอการพิจารณาและประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับใหม่นั้น มหาวิทยาลัยและบัณฑิตวิทยาลัยก็ได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนแนวทางและวิธีดำเนินการต่าง ๆ ตามที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติหลักการไว้แล้ว โดยเฉพาะในส่วนที่สามารถดำเนินการได้เลยโดยไม่จำเป็นต้องรอการแก้ไขพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าวเสียก่อน อาทิ เรื่องการเงินและบุคลากร ในส่วนของการเงินการงบประมาณนั้น คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๔๐ เมื่อ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ได้มีมติอนุมัติแนวนโยบายงบประมาณของบัณฑิต

^๑มติสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๗๔ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๐

วิทยาลัย ทั้งในส่วนของงบประมาณแผ่นดินซึ่งคณะต้องเริ่มจัดทำงบประมาณรายการค่าสอนและค่าเบี้ยประชุมในงบประมาณของคณะ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๒ สำหรับงบประมาณเงินทุน บัณฑิตวิทยาลัยนั้น เนื่องจากมหาวิทยาลัยจัดสรรค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมคืนกลับไปยังคณะ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๑ คณะจึงต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนใน งบประมาณของคณะเอง โดยบัณฑิตวิทยาลัยจะตั้งงบประมาณเฉพาะส่วนของค่าใช้จ่ายในโครงการ ที่บัณฑิตวิทยาลัยสนับสนุน เช่น การพัฒนาหลักสูตรใหม่ ทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์ ทุนอุดหนุนการเผยแพร่วิทยานิพนธ์ดีเด่น ทุนเสนอผลงานวิจัยระดับคณาจารย์บัณฑิต เป็นต้น มีการประชุมชี้แจง และปรึกษาวิธีปฏิบัติในเรื่องต่างๆ เหล่านี้กับรองคณบดี หรือผู้บริหารคณะที่รับผิดชอบในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๐ และเริ่มดำเนินงานตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ เป็นต้นมา สำหรับการโอนบุคลากรของบัณฑิตวิทยาลัย ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานประจำคณะ/สถาบัน นั้น คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๐ ได้มีมติเห็นชอบในการโอนบุคลากรดังกล่าวไปสังกัดคณะ / สถาบัน ได้ตั้งแต่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๐ นอกจากนี้ ยังมีมติให้บัณฑิตศึกษาสังกัดคณะ แทนการสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย โดยตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๑ ให้บัณฑิตใหม่ทุกคนเข้าสังกัดคณะซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตร และตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๑ นิสิตระดับบัณฑิตทุกคนจะสังกัดคณะซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตรทั้งหมด

เมื่อพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๔๓ ก วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๔๑ แล้ว มหาวิทยาลัยจึงได้ดำเนินการยก ร่างแก้ไขประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาใน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๗๒ ง วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๑ (สำเนาพระราชกฤษฎีกา และประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ได้เสนอ เป็นเอกสารผนวกท้ายเล่ม)

เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามบังคับของพระราชกฤษฎีกา อธิการบดีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเรื่องนี้ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๑ คณะทำงานได้กำหนดวิธีปฏิบัติในการเลือกตั้งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในส่วนของคณบดีคณะต่าง ๆ และหัวหน้าภาควิชา โดยให้คณบดีของคณะที่ทำการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ๑๗ คณะ และ ๑ วิทยาลัยที่จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกา เลือกกันเอง จำนวน ๑๐ คน หลังจากนั้น ให้คณบดีคณะที่ไม่ได้รับเลือก เสนอชื่อหัวหน้าภาควิชาคณะละ ๒ คน เพื่อให้คณบดีทุกคณะทำการเลือกจำนวน ๑๐ คน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยจึงได้ประชุมคณบดีทุกคณะและวิทยาลัย เพื่อทำการเลือกคณบดีจำนวน

๑๐ คน เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๑ และเลือกหัวหน้าภาควิชา จำนวน ๑๐ คน จากรายชื่อที่คณะ ๘ คณะที่ไม่ได้รับเลือกส่งมาจำนวน ๑๖ ชื่อ โดยตีความว่าในกรณีของคณะที่ไม่มีภาควิชาให้ถือว่า คณะเป็นหัวหน้าภาควิชาด้วย เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๑ ทั้งนี้อธิการบดีได้มีคำสั่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยที่ ๔๖๖๑/๒๕๔๑ แต่งตั้งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยชุดแรกตามพระราช กฤษฎีกานี้เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๑

ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาและประกาศทบวงมหาวิทยาลัยข้าง ดัชนี มหาวิทยาลัยและบัณฑิตวิทยาลัยได้ดำเนินการปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการศึกษาในระดับ บัณฑิตศึกษา โดยสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๒ มี มติอนุมัติระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒ และประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๒

คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๒ ได้มีมติเห็นชอบการดำเนินการหลักของบัณฑิตวิทยาลัยดังนี้

๑. การกิจด้านเสริมการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยดำเนินกิจกรรมประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย การรับ สมัคและ การให้ทุนประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะทุนที่ส่งเสริมผู้มีความรู้ความสามารถดีเด่นเข้า ศึกษา ในหลักสูตรต่าง ๆ
๒. การกิจด้านพัฒนาการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบการศึกษาในระดับบัณฑิต ศึกษาที่มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และสามารถใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ใน มหาวิทยาลัยได้เต็มประสิทธิภาพมากขึ้น ริเริ่มและพัฒนาหลักสูตรใหม่ รวมทั้งสนับสนุน คณะต่าง ๆ ในการพัฒนาหลักสูตร ทั้งในแนวคิด ข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนการจัดทำหลักสูตร ตามรูปแบบที่ถูกต้อง
๓. การกิจด้านกำกับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รักษามาตรฐานการ ศึกษา รวมทั้งกำกับคุณภาพการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาร่วมกับสำนักบริหารวิชาการ โดย รวมกิจกรรมการวิเคราะห์หลักสูตร การติดตามประเมินผลหลักสูตร การรักษามาตรฐานหลัก สูตร และการสร้างฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการกำกับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิต ศึกษา

ข้อมูลสำคัญบางประการเกี่ยวกับบัณฑิตศึกษา
ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๓๕ - ๒๕๔๒

จำนวนนิติใหม่ ปีการศึกษา ๒๕๓๕ - ๒๕๔๒*

ระดับ	๒๕๓๕	๒๕๔๐	๒๕๔๑	๒๕๔๒
- ปริญญาเอก	๘๓	๗๘	๑๖๔	๑๗๕
-ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	-	-	-	๑๐
-ปริญญาโท	๒,๔๒๐	๒,๗๔๕	๓,๑๕๓	๓,๐๕๒
-ประกาศนียบัตรบัณฑิต	๒๑๐	๒๑๔	๒๐๘	๒๓๒
รวมทุกระดับ	๒,๗๑๓	๓,๐๓๗	๓,๕๖๕	๓,๔๗๑
ร้อยละที่ศึกษาในสายวิทยาศาสตร์ (%)	๓๓.๘๓	๓๘.๗๕	๔๒.๓๖	๔๑.๔๓

*ข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ฯ วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี และวิทยาลัยการสาธารณสุข; กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

จำนวนนิติทั้งหมด ปีการศึกษา ๒๕๓๕ - ๒๕๔๒*

ระดับ	๒๕๓๕	๒๕๔๐	๒๕๔๑	๒๕๔๒
- ปริญญาเอก	๒๘๓	๓๐๖	๓๕๖	๕๒๕
-ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง	-	-	-	๑๐
-ปริญญาโท	๖,๘๖๕	๗,๑๘๘	๘,๐๐๗	๘,๓๓๕
-ประกาศนียบัตรบัณฑิต	๒๔๘	๒๓๖	๒๒๕	๒๔๑
รวมทุกระดับ	๗,๓๙๖	๗,๗๓๐	๘,๖๑๒	๙,๑๑๕
ร้อยละที่ศึกษาในสายวิทยาศาสตร์ (%)	๓๓.๔๔	๓๘.๔๕	๔๐.๔๐	๔๑.๓๕

*ข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ฯ วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี และวิทยาลัยการสาธารณสุข; กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

จำนวนนิสิตบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๓๘ - ๒๕๔๒ จำแนกรายคณะ

		๒๕๓๘	๒๕๔๐	๒๕๔๑	๒๕๔๒
- คณะวิศวกรรมศาสตร์	- ปริญญาเอก	๒๕	๓๖	๕๓	๖๖
	- รวมทุกระดับ	๑,๑๗๕	๑,๒๔๓	๑,๕๒๕	๑,๖๒๒
- คณะวิทยาศาสตร์	- ปริญญาเอก	๒๓	๒๔	๔๗	๘๖
	- รวมทุกระดับ	๖๐๔	๖๗๕	๘๕๑	๙๔๗
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	- ปริญญาเอก	๘	๕	๒	๒
	- รวมทุกระดับ	๒๓๘	๒๔๑	๒๕๒	๒๕๑
- คณะแพทยศาสตร์	- ปริญญาเอก	-	-	-	-
	- รวมทุกระดับ	๒๗๖	๒๗๕	๒๙๘	๓๑๕
- คณะสัตวแพทยศาสตร์	- ปริญญาเอก	-	-	-	-
	- รวมทุกระดับ	๒๖	๓๓	๔๕	๕๑
- คณะทันตแพทยศาสตร์	- ปริญญาเอก	๕	๖	๖	๗
	- รวมทุกระดับ	๗๔	๘๕	๘๗	๑๐๗
- คณะเภสัชศาสตร์	- ปริญญาเอก	๑๐	๑๐	๑๕	๒๕
	- รวมทุกระดับ	๑๑๓	๑๖๕	๑๑๓	๑๔๒
- คณะอักษรศาสตร์	- ปริญญาเอก	๑๘	๑๕	๑๕	๒๗
	- รวมทุกระดับ	๓๑๐	๓๕๒	๓๘๔	๔๑๖
- คณะพาณิชยศาสตร์ฯ	- ปริญญาเอก	๒๗	๒๖	๒๕	๓๐
	- รวมทุกระดับ	๑,๒๕๕	๑,๒๘๗	๑,๓๑๕	๑,๔๓๗
- คณะครุศาสตร์	- ปริญญาเอก	๑๕๐	๑๕๒	๑๗๕	๒๐๕
	- รวมทุกระดับ	๕๕๖	๘๘๕	๘๗๖	๙๕๘
- คณะรัฐศาสตร์	- ปริญญาเอก	๖	๕	๑๐	๒๓
	- รวมทุกระดับ	๔๖๐	๔๐๕	๔๗๐	๔๘๘
- คณะจิตวิทยา	- ปริญญาเอก	-	-	-	-
	- รวมทุกระดับ	๗๗	๖๖	๑๐๑	๑๑๓
- คณะนิเทศศาสตร์	- ปริญญาเอก	๓	๕	๑๑	๑๒
	- รวมทุกระดับ	๔๗๕	๕๓๐	๖๓๑	๕๕๘

		๒๕๓๕	๒๕๔๐	๒๕๔๑	๒๕๔๒
- คณะเศรษฐศาสตร์	- ปริญญาเอก	-	๒	๑	๒
	- รวมทุกระดับ	๒๓๑	๓๒๐	๓๕๐	๓๘๔
- คณะนิติศาสตร์	- ปริญญาเอก	-	-	-	-
	- รวมทุกระดับ	๓๒๕	๓๒๓	๓๕๔	๔๖๘
- คณะศิลปกรรมศาสตร์	- ปริญญาเอก	-	-	-	-
	- รวมทุกระดับ	๒๕	๓๓	๔๓	๔๕
- คณะพยาบาลศาสตร์	- ปริญญาเอก	-	-	-	-
	- รวมทุกระดับ	๑๒๓	๑๑๓	๑๑๒	๑๑๘
- สหสาขาวิชา	- ปริญญาเอก	๘	๘	๑๒	๑๓
	- รวมทุกระดับ	๑๖๑	๑๘๑	๑๕๓	๒๐๕
- สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์	- ปริญญาเอก	-	-	-	-
	- รวมทุกระดับ	๓๗๘	๔๐๓	๓๘๓	๓๒๕
- วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี	- ปริญญาเอก	-	๘	๕	๖
	- รวมทุกระดับ	๔๕	๕๔	๗๖	๕๑
- วิทยาลัยการสาธารณสุข	- ปริญญาเอก	-	-	-	-
	- รวมทุกระดับ	๑๓	๕๖	๑๕	๑๘

*ข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี และวิทยาลัยการสาธารณสุข

จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๓๕-๒๕๔๒*

	๒๕๓๕	๒๕๔๐	๒๕๔๑	๒๕๔๒
- จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนทั้งหมด**	๒๐๐	๒๑๕	๒๑๕	๒๓๕
- สาขาทางวิทยาศาสตร์	๑๑๗	๑๒๖	๑๒๘	๑๓๖
- สาขาที่มีใช้ทางวิทยาศาสตร์	๘๓	๘๕	๙๑	๙๕
- ระดับปริญญาเอก	๓๖	๔๐	๔๖	๕๕
- ระดับปริญญาโท	๑๓๓	๑๔๔	๑๔๗	๑๕๓
- ระดับอื่นๆ	๓๑	๓๑	๒๖	๒๗
- จำนวนสาขาวิชาที่เปิดใหม่	๕	๑๗	๕	๑๖

*ข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี วิทยาลัยการสาธารณสุข ; กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

**ในปีการศึกษา ๒๕๔๐-๒๕๔๑ ได้ปิดหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ๕ หลักสูตร และ หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ๑ หลักสูตร

จำนวนรับตามเป้าหมาย จำนวนสมัคร และจำนวนรับจริง ปีการศึกษา ๒๕๓๕-๒๕๔๒

		สาขาทางวิทยาศาสตร์		สาขามิใช่ทางวิทยาศาสตร์	
		ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ปริญญาโท
๒๕๓๕	- จำนวนรับตามเป้าหมาย	๑๑๘	๑,๒๒๕	๕๑	๑,๗๗๓
	- จำนวนสมัคร	๖๘	๕,๔๔๓	๓๐๕	๑๕,๕๐๒
	- จำนวนรับจริง *	๓๕	๕๐๑	๕๑	๑,๕๕๐
	- % รับจริงจากเป้าหมาย	๓๓.๐๕	๓๙.๕๕	๕๖.๐๘	๘๗.๔๒
	- อัตราการแข่งขัน (%)	๕๗.๓๕	๑๖.๕๕	๑๖.๗๒	๑๐.๐๐
๒๕๔๐	- จำนวนรับตามเป้าหมาย	๑๕๗	๑,๒๓๕	๑๐๔	๒,๐๔๕
	- จำนวนสมัคร	๗๘	๕,๔๒๖	๑๔๕	๑๕,๐๕๘
	- จำนวนรับจริง *	๒๗	๑,๐๒๖	๔๘	๑,๗๖๑
	- % รับจริงตามเป้าหมาย	๑๗.๒๐	๘๓.๓๑	๔๖.๑๕	๘๕.๕๔
	- อัตราการแข่งขัน (%)	๓๔.๖๑	๑๘.๕๑	๓๒.๒๑	๑๑.๖๖
๒๕๔๑	- จำนวนรับตามเป้าหมาย	๑๗๗	๑,๒๗๔	๑๔๘	๒,๐๕๓
	- จำนวนสมัคร	๑๗๖	๗,๔๑๗	๒๘๖	๑๕,๓๓๘
	- จำนวนรับจริง *	๗๔	๑,๓๐๓	๕๘	๑,๕๖๒
	- % รับจริงตามเป้าหมาย	๔๑.๘๑	๑๐๒.๒๗	๖๖.๒๒	๕๓.๗๔
	- อัตราการแข่งขัน (%)	๔๒.๐๔	๑๗.๕๗	๓๔.๒๖	๑๒.๗๕
๒๕๔๒	- จำนวนรับตามเป้าหมาย	๑๕๘	๑,๓๒๒	๑๘๑	๒,๑๐๓
	- จำนวนสมัคร	๒๑๓	๗,๔๔๐	๔๘๕	๑๔,๒๔๒
	- จำนวนรับจริง *	๕๓	๑,๒๘๒	๕๘	๑,๕๕๐
	- % รับจริงตามเป้าหมาย	๕๘.๘๖	๙๖.๕๗	๕๔.๑๔	๕๔.๖๓
	- อัตราการแข่งขัน (%)	๔๓.๖๖	๑๗.๒๓	๒๐.๒๑	๑๓.๕๗

* ผู้สมัครที่เหลือจากจำนวนนี้ไม่ผ่านการสอบคัดเลือก

อัตราการแข่งขัน (ร้อยละของจำนวนรับจริงจากจำนวนผู้สมัคร) แสดงการแข่งขันมากขึ้น เมื่ออัตรามีค่าต่ำลง โดยเปรียบเทียบ

ระดับ	ชื่อหลักสูตร	สาขาวิชา
มหาบัณฑิต	๖. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	ชีวเคมี
	๗. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	วิทยาการคอมพิวเตอร์
	๘. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	ปริสตีวิทยทางการแพทย์
	๙. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	อาชีวเวชศาสตร์
	๑๐. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	อายุรศาสตร์สัตวปีก
	๑๑. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ
	๑๒. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	ประชากรศาสตร์
	๑๓. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจและการจัดการ
	๑๔. ศิลปศาสตรมหาวิทยลัย	กฎหมายเศรษฐกิจ
	๑๕. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	ยุโรปศึกษา
	๑๖. สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	การออกแบบชุมชน
	๑๗. ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตร มหาบัณฑิต	ภูมิสถาปัตยกรรม
	๑๘. นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต	วารวทยา
	๑๙. นิติศาสตรมหาบัณฑิต	กฎหมายธุรกิจ
	๒๐. ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	นฤมิตศิลป์
	๒๑. ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต	การประพันธ์เพลง
	๒๒. พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต	การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

ภาคผนวก

๑. พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๑
๒. ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชา ในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ทบวงมหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๔๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๑
เป็นปีที่ ๕๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กับมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๑”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย” ประกอบด้วย

- (๑) อธิการบดีเป็นประธานกรรมการ
- (๒) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) กรรมการซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งจากรองอธิการบดีจำนวนสองคน
- (๔) กรรมการซึ่งคณบดีของคณะที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาเลือกกันเองจำนวนสิบคน
- (๕) กรรมการซึ่งคณบดีของคณะที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาเลือกจากหัวหน้าภาควิชาของภาควิชาที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาจำนวนสิบคน แต่ต้องไม่เป็นหัวหน้าภาควิชาในคณะที่คณบดีได้รับเลือกตาม (๔)

ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ และแต่งตั้งรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยอีกคนหนึ่งเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตาม (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่อาจได้รับเลือกใหม่
อีกได้

ในกรณีที่กรรมการตาม (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่น นอกจากถึงคราวออก
ตามวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการใหม่ขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง โดยให้อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่า
กับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๖ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาให้ต่อเนื่องและสอดคล้อง
กับการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี

(๒) ริเริ่มและพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

(๓) กำหนดแนวทางของการบัณฑิตศึกษาร่วมกับคณะ และมหาวิทยาลัย รวมทั้งจัดการ
หลักสูตรสหสาขาวิชา

(๔) วางระเบียบและออกข้อบังคับภายในบัณฑิตวิทยาลัยตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบ
หมาย

(๕) อนุมัติโครงการใช้จ่ายเงินประจำปีของบัณฑิตวิทยาลัยตามระเบียบการเงินของ
มหาวิทยาลัย

(๖) ควบคุมดูแลมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับระเบียบการศึกษา
ที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามพระ
ราชกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งมีอยู่ในวันที่พระ
ราชกฤษฎีกานี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะ
กรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยตามพระราชกฤษฎีกานี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจากบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีบทบาทและภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับรูปแบบการจัดการบัณฑิตวิทยาลัยในปัจจุบันยังขาดความคล่องตัวเท่าที่ควร จึงสมควรปรับปรุงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสียใหม่ เพื่อให้การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า การจัดตั้ง การรวมและการยุบเลิกบัณฑิตวิทยาลัย คณะ วิทยาลัย แผนกอิสระ สถาบัน ศูนย์และหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า การกำหนดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย รวมทั้งวาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย
เรื่อง การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
สหสาขาวิชาในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาสหสาขาวิชา ในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลงวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชา ประกอบด้วย

- (๑) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เป็นประธานกรรมการ
- (๒) คณบดีของคณะ ที่เกี่ยวข้องกับสหสาขาวิชานั้น ๆ เป็นกรรมการ
- (๓) ผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือสถาบันวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับสหสาขาวิชานั้น ๆ เป็น

กรรมการ

- (๔) หัวหน้าภาควิชา ที่เกี่ยวข้องกับสหสาขาวิชานั้น ๆ เป็นกรรมการ
- (๕) ผู้อำนวยการหลักสูตรสหสาขาวิชา ซึ่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งจาก

คณาจารย์บัณฑิตศึกษาคณะหนึ่ง เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการตาม (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ คณะ วิทยาลัย สถาบันวิจัย หรือภาควิชาใดก็ตาม (๒) (๓) และ (๔) จะเกี่ยวข้องกับสหสาขาวิชานั้น ๆ หรือไม่ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้กำหนด

ข้อ ๓ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชา มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาหลักสูตรสหสาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเสนอคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

(๒) ให้ความเห็นชอบ โครงร่างและหัวข้อวิทยานิพนธ์ของนิสิตในหลักสูตรเพื่อเสนอบัณฑิตวิทยาลัย

(๓) ประสานงานด้านบริหาร และวิชาการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ การสอน การวิจัย ตารางสอน ตารางสอบ

(๔) จัดทำโครงการใช้จ่ายเงินของหลักสูตร เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๔ ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาสหสาขาวิชา ซึ่งแต่งตั้งตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาสหสาขาวิชา ในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลงวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสหสาขาวิชาตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

นาวาโท เดชา สุขารมณ์

รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร. ๒๑๘๓๕๖๓-๔, ๒๑๕๓๖๑๒
นางศรินทิพย์ นิมิตรมงคล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา มีนาคม ๒๕๕๓
๔๒๑๒-๑๒๑/๑,๐๐๐(๔)